

**«SADARBĪBA UN SINERĢIJA
KVALITATĪVAI IZGLĪTĪBAI»
Vienotās skolas kontekstā**

Jana Buboviča

Rīgas 273.pirmsskolas izglītības iestādes
Konsultatīvā centra vadītāja

13.06.2025.

2024./2025.m.g. vēlējamiēs vērst uzmanību uz to, kā nodrošināt vienmērīgu pāreju no pirmsskolas uz skolu

Pāreja no pirmsskolas izglītības iestādes uz skolu ir ļoti komplicēta un ietver vairākas bērnam nozīmīgas izmaiņas:

- pielāgošanos jaunajai sociālajai lomai,
- jaunu draugu iegūšanu,
- sastapšanos ar jauniem skolotājiem,
- pielāgošanos jaunajai mācību videi, jaunam dienas režīmam,
- jauniem noteikumiem,
- citādam mācīšanas stilam,
- paaugstinātas ekspektācijas mācību procesā, utt.

- ♦ Veiksmīgu pāreju pirmsskolas un skolas pedagogi var nodrošināt **mērķtiecīgi sadarbojoties.**
- ♦ Tikai šāda pāreja palielina iespējamību, ka starp pirmsskolu un skolu **tiks nodrošināta profesionāla, pedagoģiska un uz attīstību vērsta pēctecība** un pirmsskolas izglītības pozitīvā ietekme turpināsies gan sākumskolā, gan ārpus tās.

Aptauja skolotājiem:

Vai Jūs mācāt bērnu/-us, kam latviešu valoda nav dzimtā valoda?

1837 atbildes RD IKSD pirmsskolas - Novembris 2023

18) Cik liela daļa no bērniem, kurus Jūs mācāt, saprot un reaģē uz pieaugušā jautājumu latviešu valodā?

1653 atbildes RD IKSD pirmsskolas - Novembris 2023

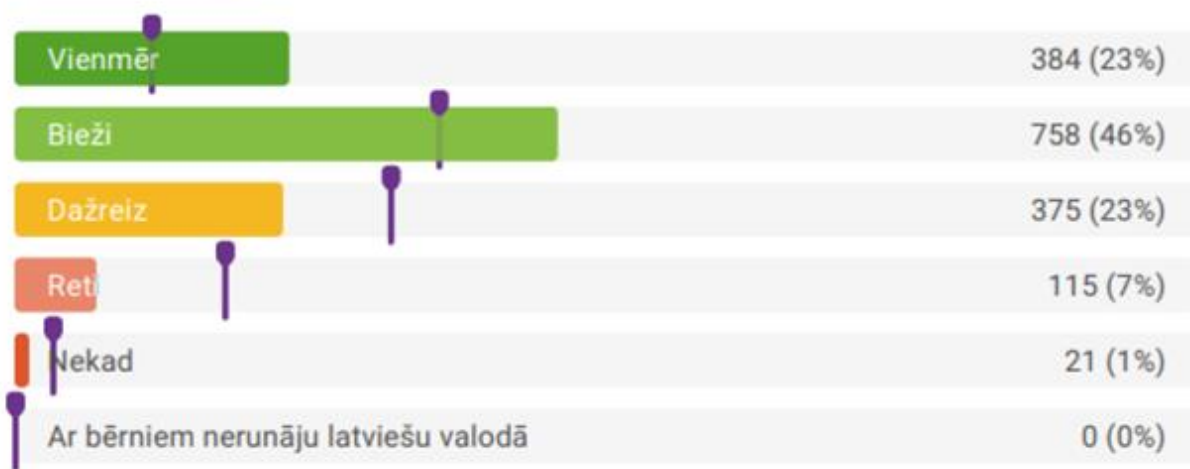
 Violetā atzīme - 2023.gada novembra aptauja | Izceltie rādītāji (krāsainie) - 2024.gada oktobra aptauja

Situācijas monitorēšana par pāreju uz mācībām valsts valodā - IKSD un EDURIO veiktās aptaujas pirmsskolu izglītības iestādēs

Aptauja skolotājiem:

19) Cik bieži bērni atbild vai mēģina atbildēt Jums latviski, kad mācību un ikdienas procesā uzrunājat viņus latviešu valodā?

1653 atbildes RD IKSD pirmsskolas - Novembris 2023

Violetā atzīme - 2023.gada novembra aptauja | Izceltie rādītāji (krāsainie) - 2024.gada oktobra aptauja

Situācijas monitorēšana par pāreju uz mācībām valsts valodā - IKSD un EDURIO veiktās aptaujas pirmsskolu izglītības iestādēs

EDURIO aptaujā piedalījās:

- **Skolotāji:** 2023.novembris: 1488 respondents ➤ **Skolotāji:** 2024.gada oktobris: 1832 respondenti
- **Vecāki:** 2023.novembris: 6487 respondenti ➤ **Vecāki:** 2024.gada oktobris: 8214 respondenti

Aptauja vecākiem:

1) Vai jūs ģimenē ikdienā savstarpēji sarunājaties latviešu valodā?

8551 atbildes RD IKSD pirmsskolas - Novembris 2023

 Violetā atzīme - 2023.gada novembra aptauja

 Izceltie rādītāji (krāsainie) - 2024.gada oktobra aptauja

Situācijas monitorēšana par pāreju uz mācībām valsts valodā - IKSD un EDURIO veiktās aptaujas pirmsskolu izglītības iestādēs

Aptauja vecākiem:

Pārejas efektivitāte

2)

Cik labi Jūsu bērns/-i saprot latviešu valodu?

3355 atbildes

RD IKSD pirmsskolas - Novembris 2023

Violetā atzīme - 2023.gada novembra aptauja

Izceltie rādītāji (krāsainie) - 2024.gada oktobra aptauja

Galvenie secinājumi pēc EDURIO aptaujām

- Vecāku atbildēs vērojama pozitīva dinamika par latviešu valodas lietojumu ģimenē aptuveni +10%, tomēr izaicinājums strādāt ar lingvistiski neviendabīgām grupām pirmsskolas iestādēs ir saglabājas liels.
- Vecāku vērtējums par to cik labi bērni saprot latviešu valodu gada laikā ir pieaudzis par 8% jeb no 17% pozitīvajām atbildēm līdz 25% .
- Skolotāju vērtējumā no 48% uz 74% ir pieaudzis to bērnu skaits, kuri saprot un reaģē uz pieaugušo jautājumiem latviešu valodā.
- Skolotāju vērtējumā no 47% uz 69% ir pieaudzis to bērnu skaits, kuri atbild vai mēģina atbildēt latviešu valodā, kad mācību procesa laikā viņi tiek uzrunāti latviešu valodā.

VIENS NO KONSULTATĪVO CENTRU GADA UZDEVUMIEM: PIRMSSKOLAS UN SKOLAS VIENOTA IZPRATNE PAR KVALITATĪVU SAGATAVOŠANU SKOLAI

Pasākumi un vizītes

- 5 mācību gada noslēguma **semināri-praktikumi** par Vienoto skolu
- **165 vizītes pirmsskolās** – pedagogiskā procesa vērošana, rekomendācijas
- **10 semināri un konsultācijas** pirmsskolu pedagogiem un vadībai
- **2 EDURIO aptaujas** - skolotājiem "Rīgas pirmsskolu skolotāju aptauja par mācībām valsts valodā" un vecākiem "Vecāku aptauja par bērnu adaptāciju, pārejot uz mācībām valsts valodā"

Mērķgrupu atbalsts

- **3 semināri** logopēdiem par darbu lingvistiski neviendabīgā vidē
- **1 seminārs** sporta skolotājiem
- **12 labās prakses pasākumi** - valodas apguve, latviskuma uzturēšana, tostarp 9 pieredzes apmaiņas pasākumi par gatavošanos svētkiem, to svinēšanu

Papildus metodiskais atbalsts

- Izstrādāti **metodiskie materiāli** pedagogiem un vecākiem:
 - ✓ "Atbalsts valodas apguvē pirmsskolā",
 - ✓ "Lasītprasmes stratēģijas 1,5–7 g.v."
- **Individuāls atbalsts** pirmsskolām pēc pieprasījuma: pedagogiskais process, vides iekārtošana, individuālo plānu rakstīšana u.c.

Sadarbība un tālākizglītība

- **Semināri, kursi, konferences** (RPII KC un RIIMC)
- **Konference 29.04.2025** "Kvalitatīva saskarsme pirmsskolā"

**VIENS NO KONSULTATĪVĀ CENTRA GADA UZDEVUMIEM:
PIRMSSKOLAS UN SKOLAS VIENOTA IZPRATNE PAR
KVALITATĪVU SAGATAVOŠANU SKOLAI**

Konsultācijas

**Ikmēneša
vadītāju
vietnieku/
metodiķu
tikšanās.**

Labās prakses piemēri

Ideju tirgus"- 2024.gada
11.decembrī- labās prakses
piemēri lasītprasmes
veicināšanai un valodas
apgaves stratēģijām
(spēles/rotaļas) (katra iestādē
prezentē 1 spēli/rotaļu
lasītprasmes vai valodas
apgaves veicināšanai
izglītojamajiem no 1.posma-
3.posmam).

Semināri praktikumi

Lasītprasmes veicināšanas apguves
stratēģijas no 1.5- 6.gadiem
(attālināti no plkst.13.00-15.00)

Valodas apguves stratēģijas mācību
jomās

Pāreība pirmsskola- sākumskola
"Bērns ar speciālam vajadzībām
"Vienotas skolas kontekstā"

"Ar ko sākas valodas mācīšanās"

Pilsoniskās līdzdalības caurviju
prasmes sekmēšana pirmsskolā

**Sadarbība pirmsskola-
skola**

**Kopīgas tikšanās
bagātināšanas
pieredzē**

**Pirmsskolas
skolotāji-
skolotāji
sinerģijas
veidošanā 14
skolas**

Attīstības nepārtrauktība

Attīstības nepārtrauktība nozīmē jaunu prasmju tālāku attīstību, **balstoties uz tām prasmēm, kas iegūtas iepriekšējās mācīšanās pieredzē.**

Citējot Djūiju, *“tas, ko bērns ir apguvis zināšanu un prasmju veidā vienā situācijā, kļūst par instrumentu, lai saprastu un efektīvi risinātu turpmākās situācijas.”*

Šajā kontekstā konsultatīvie centri darbojās ietverot sekojošas attīstības nepārtrauktības aktivitāšu kategorijas:

Pirmsskolas un skolas sadarbība, apmainoties ar informāciju par pedagoģisko procesu

Izglītības iestāžu partnerības kā atbalsts pārejai uz mācībām latviešu valodā

Pirmsskolas komanda apmeklē 1.klases stundu

**Labās prakses piemēri attīstības nepārtrauktības nodrošināšanā
Pedagoga loma mācīties veicinošas vides radīšanā**

Skolas komanda apmeklē pirmsskolā nodarbības

**Rīgas Strazdumuižas vidusskolas-attīstības centra sadarbība starp pirmsskolu un skolu Vienotās skolas ietvaros
«Sadarbība un sinerģija kvalitatīvai izglītībai» pieredzē dalās Rīgas Valsts klasiskā ģimnāzija**

Mūsu skolu sadarbības partneri:

1. Rīgas Kultūru vidusskola
2. Rīgas 64.vidusskola
3. Rīgas Purvciema vidusskola
4. Rīgas 74.pamatskola
5. Rīgas 45.vidusskola
6. Rīgas Juglas vidusskola
7. Rīgas Ķengaraga vidusskola
8. Andreja Pumpura 11.pamatskola
9. Rīgas Mežciema pamatskola
10. Rīgas 49.vidusskola
11. Rīgas Hanzas vidusskola
12. Rīgas 85.pamatskola
13. Rīgas Valsts klasiskā ģimnāzija
14. Rīgas Strazdumuižas vidusskolas-attīstības centrs

Turpmākie būtiskākie virzieni tālākai attīstībai

Nepārtrauktības
nodrošināšana

1. Savstarpēji pirmsskolas un sākumskolas pedagoģiskās prakses novērojumi
2. Ikdienu rutīnas elementi, kurus skolas pedagogi var veiksmīgi pārņemt no pirmsskolas pedagogiem, piemēram, rīta aplis.
3. Mācību vides organizācija (aktivitāšu centru izmantošana ikdienas praksē skolās).

Ekosistēmas attīstības
stratēģija

- RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2024.–2028. GADAM

Mērķtiecīga sadarbība
pirmsskola- skola-
bērna vecāki

- Labās pieredzes nodošana un apmaiņa starp skolu un pirmsskolu, skolām, pirmsskolām.
- Organizējot individuālas tikšanās ar vecākiem / katra bērna ģimeni pirms pirmsskolas izglītības iestādes beigšanas (pirmsskolas izglītības iestādes pedagogi) un skolas gaitu uzsākšanas (skolas pedagogs).
- Pirmsskolas pedagogu un skolas skolotāju tikšanās ar mērķi uzzināt par otras iestādes pedagogu praksēm, vienādot pieejas, dalīties ar informāciju par bērnu attīstību, utt.;

Pāreju var atvieglot un nepārtrauktību nodrošināt, samazinot atšķirības starp pirmsskolu un skolu. Tas, savukārt, prasa savstarpēju izpratni un zināšanas par otras iesaistītās puses darbu un praksi. To var panākt sekojoši:

Paldies par uzmanību!

«Es ticu, ka cilvēkiem ir potenciāls. Kā mēs izmantojam savu laiku un ko mēs ar to darām, ir izvēle.

Vārdi, kurus sakām un kādu iespaidu atstājam uz cilvēkiem, ir izvēle. Mācīšanās un atgriezeniskās saites saņemšana var radīt milzīgu ietekmi uz pasauli, kurā dzīvojam un uz tiem, kas dzīvo mums līdās»

Dr.M.Belbin

